

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE**

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MEDIJIMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, kolovoz, 2003.

PRIJEDLOG ZAKONA O MEDIJIMA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. i članka 38. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

U pravnom sustavu Republike Hrvatske područje javnog informiranja uređeno je: Zakonom o javnom priopćavanju ("Narodne novine", br. 83/95, 143/98 i 96/01), Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji ("Narodne novine", br. 25/03), Zakonom o Hrvatskoj izvještajnoj novinskoj agenciji ("Narodne novine", br. 96/01), te Zakonom o elektroničkim medijima ("Narodne novine", br. 122/03). Osim navedenih zakona neka pitanja iz područja javnog informiranja uređena su propisima o autorskom pravu, postupku izbora zastupnika u Hrvatski sabor, ustanovama i trgovačkim društvima, zaštiti tržišnog natjecanja, te kaznenim zakonodavstvom.

Važeći Zakon o javnom priopćavanju uređuje uglavnom pitanja u području javnog informiranja koja se osobito odnose na tiskane medije. Odredbe toga Zakona kojima se uređuje položaj i prava urednika i novinara nepotpune su i nedostatne, te se u velikom broju odredaba razrađuje način ostvarivanja sudske zaštite u pogledu naknade štete zbog informacija objavljenih putem medija. Uvažavajući odredbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju zaključenog između Republike Hrvatske i Europske unije uspostavljena je obveza donošenja novog zakona kojim će se područje javnog informiranja potpunije urediti sukladno pravnoj stečevini Europske unije gdje se ovim pitanjima posvećuje velika pozornost kao jednom od mjerila stupnja demokratičnosti društva.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Zakonom o medijima uređuju se sljedeća osnovna pitanja:

- utvrđuju se opća načela djelovanja medija, a osobito: sloboda izražavanja i sloboda medija, način poticanja pluralizma i raznovrsnosti medija, način osiguravanja dostupnosti javnih informacija, te zaštita privatnosti;
- propisuju se prava i obveze nakladnika medija, a osobito se utvrđuju:
  - posebni uvjeti za osnivanje i upis nakladnika tiskanih medija,

- način prijave tiska u Upisnik koji se vodi pri nadležnom ministarstvu,
- obveza objavljivanja informacija o nakladniku i mediju koji su od interesa za javnost,
- samostalnost nakladnika pri utvrđivanju programske osnove medija,
- obveza objave impresuma te
- obveza objavljivanja drugih podataka uz programske sadržaje;
- propisuju se medijska načela i obveze nakladnika kao što su: obveza pridržavanja pravila novinarske struke i etike pri objavljivanju informacija, dužnost medija da poštuju privatnost, dostojanstvo, ugled i čast građana, a poglavito djece, mladeži i obitelji, odgovornost nakladnika za naknadu štete nastale objavljivanjem informacije u medijima, obveza naznake izvora za informaciju koja se prenosi iz drugih medija, slučajevi u kojima je nakladnik obavezan objaviti nužnu obavijest te pravila o oglašavanju u tiskanim medijima;
- propisuje se položaj, prava i obveze glavnog urednika medija;
- propisuje se način donošenja statuta medija kao samoregulativnog akta kojim nakladnici i novinari uređuju svoja međusobna prava i obveze;
- propisuju se prava i obveze novinara, a osobito: pravo novinara na izražavanje stajališta, pravo novinara na odbijanje izvršenja naloga, zaštita ugleda autora, te pravo na zaštitu izvora informacije;
- način ostvarivanja prava na ispravak i odgovor osoba kojima je objavom određene informacije povrijeđeno pravo ili interes;
- način ostvarivanja javnosti i transparentnosti vlasništva nad medijima, kao i poslovanja medija;
- ograničenje koncentracije u području tiskanih medija, odnosno općeinformativnog tiska;
- propisuju se obveze i ograničenja u obavljanju distribucijske djelatnosti tiskanih medija te
- način osiguravanja zaštite tržišnog natjecanja u području medija.

Navedena pitanja Zakon će urediti sukladno europskoj pravnoj stečevini osobito onoj koja uređuje područje ljudskih prava i temeljnih sloboda. Isto tako odredbe ovoga Zakona usuglašene su sa sljedećim Preporukama i Deklaracijama Vijeća Europe:

- Rezolucija (74) 26 o pravu na odgovor – položaju pojedinca u odnosu prema medijima,
- Rezolucija (74) 43 o koncentracijama u području medija,
- Deklaracija o slobodi izražavanja i informiranja usvojena 29. travnja 1982. godine,
- Preporuka br. R (84) 3 o načelima televizijskog oglašavanja,
- Preporuka br. R (86) 9 o autorskom pravu i kulturnoj politici,
- Preporuka br. R (94) 13 o mjerama za promicanje transparentnosti medija,
- Preporuka br. R (96) 4 o zaštiti novinara u situacijama sukoba i napetosti,
- Preporuka br. R (97) 20 o «govoru mržnje»,
- Preporuka br. R (97) 21 o medijima i promicanju kulture tolerancije,
- Preporuka br. R (99) 1 o mjerama promicanja medijskog pluralizma,
- Preporuka br. R (99) 15 o mjerama vezanim uz medije za vrijeme izborne kampanje,
- Preporuka br. R (2000) 2 o pristupu službenim dokumentima,
- Preporuka br. R (2000) 7 o pravu novinara na zaštitu izvora informacije,

- Deklaraciju o objavljivanju informacija u medijima vezanim uz kaznene postupke, usvojenu 10. srpnja 2003. godine,
- Preporuka br. R (2003) 13 o objavljivanju informacija u medijima vezanim uz kaznene postupke.

Prijedlogom zakona po prvi puta se uređuju na odgovarajući način pitanja značajna za ostvarivanje slobode medija i slobode izražavanja, a među njima osobito:

- pravo novinara na podnošenje tužbe Upravnom sudu u slučaju uskraćivanja javne informacije;
- pravo javnosti na informacije o nakladniku i medju koje su od interesa za javnost;
- pravo javnosti da bude točno, nepristrano i pravovremeno informirana;
- obvezu medija da se pri objavljivanju programskih sadržaja pridržavaju pravila novinarske struke,
- oglašavanje u tisku;
- načelo da se nematerijalna šteta u pravilu nadoknađuje ispravljanjem netočne informacije, objavljivanjem ispravka informacije i isprikom nakladnika, a pravo na tužbu za naknadu nematerijalne štete uvjetovano je prethodnim zahtjevom za objavljivanje ispravaka;
- konzultativno pravo novinara, odnosno obvezu nakladnika da prije imenovanja ili razrješenja glavnog urednika zatraži mišljenje uredništva;
- klauzulu savjesti, odnosno slučajeve u kojima glavni urednik i urednici imaju pravo na ostavku uz pravičnu otpremninu zbog promjena u vlasničkoj strukturi medija ili promjeni u programskoj osnovi medija;
- način zaštite prava novinara na izražavanje stajališta i odbijanje izvršenja naloga koji je protivan pravilima novinarske struke i etike;
- ograničenje koncentracije u području općeinformativnog tiska, odnosno utvrđivanje nedopuštene koncentracije ostvarenjem vladajućeg položaja na mjerodavnom tržištu;
- obvezu distributera tiska da utvrde i objave Opće uvjete distribucije tiska prema kojima će bez diskriminacije obavljati distribuciju kada to od njih zatraži bilo koji nakladnik;
- obvezu distributera tiska da svake godine nadležnom ministarstvu dostavi izvješće o financijskom poslovanju ostvarenom distribucijom tiska za prethodnu godinu, te podatke o broju prodanih primjeraka pojedinog tiska putem njegove distributivne mreže ili ugovora o maloprodaji;
- način obavljanja distribucije tiska putem kolportera;
- način objavljivanja ispravka, kao i obvezu glavnog urednika da u slučaju ne objavljivanja ispravaka o razlozima ne objave ispravaka pisano izvjesti podnositelja zahtjeva za ispravak;
- načelo da se sudski sporovi o objavi ispravka rješavaju po hitnom postupku.

Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem Zakona o medijima zaokružit će se novelacija i osuvremenjivanje hrvatskog medijskog zakonodavstva, te njegovo usuglašavanje s europskim propisima, preporukama i standardima. Time će se ujedno stvoriti uvjeti za

ostvarivanje temeljne uloge medija u demokratskom društvu, a to je stvaranje sustava javnog informiranja koji će omogućavati i podržavati pluralizam i raznovrsnost medija.

Jasnim utvrđivanjem položaja glavnog urednika, kao prava i obveza novinara osigurati će se ostvarivanje slobode medijskog djelovanja, kako na razini novinara pojedinca, tako i na razini svakog pojedinog medija.

Utvrđivanjem transparentnog načina ostvarivanja prava na objavu ispravka ili odgovora na objavljenu informaciju, osigurava se bolja zaštita ljudskih prava i sloboda, dok se ostvarivanje prava na naknadu štete u cijelosti ostvaruje na način propisan zakonima kojima su uređeni obvezno-pravni odnosi.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga Zakona zahtijevat će osiguranje sredstava u Državnom proračunu za 2004. godinu. U Državnom proračunu za 2004. godinu treba predvidjeti sredstva u iznosu od 2,600.000,00 kuna od kojih će 1,800.000,00 pokriti plaće novozaposlenih stručnih djelatnika koji će u nadležnom ministarstvu obavljati poslove predviđene ovim i drugim zakonima iz područja javnog informiranja, dok će preostala sredstva biti potrebna za pokriće drugih tekućih troškova za obavljanje poslova temeljem ovoga Zakona.

IV. DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U smislu odredbe članka 159. stavka 1. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", br. 6/01 i 91/03) predlaže se donošenje Zakona o medijima po hitnom postupku, s obzirom da je Zakon o medijima jedan od onih propisa čije donošenje predstavlja usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije i nalazi se na listi prioriteta u okviru Plana provedbe procesa pridruživanja Europskoj uniji.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

ZAKON O MEDIJIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se pretpostavke za ostvarivanje načela slobode medija, prava novinara i drugih sudionika u javnom informiranju na slobodu izvješćivanja i dostupnost javnim informacijama, prava i obveze nakladnika, javnost vlasništva, ostvarivanje prava na ispravak i odgovor, način obavljanja distribucije tiska, način zaštite tržišnog natjecanja, te prava i obveze drugih pravnih i fizičkih osoba koje djeluju na području javnog informiranja.

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

Mediji su: novine i drugi tisak, radijski i televizijski programi, programi novinskih agencija, elektroničke publikacije, teletekst i ostali oblici dnevnog ili periodičnog objavljivanja urednički oblikovanih programskih sadržaja prijenosom zapisa, glasa, zvuka ili slike.

Mediji nisu knjige, udžbenici, bilteni, katalozi ili drugi nosioci objavljivanja informacija koji su namijenjeni isključivo obrazovnom, znanstvenom i kulturnom procesu, oglašavanju, poslovnoj komunikaciji, unutarnjem radu trgovačkih društava, zavoda i ustanova, udruga, političkih stranaka, vjerskih i ostalih organizacija, školska glasila, Narodne novine Republike Hrvatske, službena glasila jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ostala službena priopćenja, plakati, letci, prospekti i transparenti, te video stranice bez žive slike i druge besplatne obavijesti, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Javno informiranje jest ono informiranje koje se ostvaruje posredstvom medija.

Programski sadržaji medija (u daljnjem tekstu: programski sadržaji) su informacije svih vrsta (vijesti, mišljenja, obavijesti, poruke i ostale informacije) te druga autorska djela koja se objavljuju putem medija u svrhu obavješćivanja, te zadovoljavanja kulturnih, znanstvenih, obrazovnih i ostalih potreba javnosti.

Programske osnove medija su odabrani programski sadržaji (opći ili specijalizirani) što ih pri pokretanju medija utvrđuje i objavljuje nakladnik.

Nakladnik medija (u daljnjem tekstu: nakladnik) je svaka fizička ili pravna osoba koja putem medija objavljuje programske sadržaje i sudjeluje u javnom informiranju, bez obzira na tehnička sredstva preko kojih se njegovi urednički oblikovani programski sadržaji objavljuju, prenose ili su dostupni javnosti.

Novinski nakladnik je fizička ili pravna osoba koja objavljuje programske sadržaje putem tiska.

Novinar je osoba koja se bavi prikupljanjem, obradom, oblikovanjem ili razvrstavanjem informacija za objavu putem medija, te je zaposlena kod nakladnika ili obavlja novinarsku djelatnost kao samostalno zanimanje ili temeljem ugovora.

Glavni urednik je novinar ovlašten za uređivanje medija kojeg imenuje nakladnik na način propisan zakonom.

Samoregulacijski akti su pravila novinarske struke i etike, statut medija, kao i drugi akti kojima se utvrđuju strukovna i druga pravila ponašanja ili uređuju odnosi u medijskoj djelatnosti, a koje samostalno utvrđuju nakladnici, novinari i njihove udruge.

Tisak su novine i druga povremena izdanja koja izlaze u razmacima od najviše šest mjeseci, a u nakladi većoj od 500 primjeraka. Tiskano djelo koje izlazi povremeno u nakladi manjoj od 500 primjeraka smatrat će se tiskom ako je namijenjeno raspačavanju.

Općeinformativni tisak je onaj koji skupno objavljuje programske sadržaje namijenjene kontinuiranom informiranju javnosti o aktualnom društvenom, osobito političkom, gospodarskom, socijalnom, kulturnom životu i drugim zbivanjima u Hrvatskoj i svijetu.

Informacija je podatak, tekst, fotografija, crtež, karikatura, film, usmeno izvješće ili drugi prilog objavljen u mediju.

Javna informacija je svaka informacija u posjedu tijela izvršne, zakonodavne i sudbene vlasti, kao i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu službu ili dužnost, a koja se odnosi na njihov rad i djelovanje.

Intervju je razgovor i izjava u pisanome ili usmenom obliku, namijenjen objavljivanju u mediju.

Autorizacija je potvrda autentičnosti izjave ili razgovora namijenjenog objavljivanju dana u pisanom ili usmenom obliku ako postoji tonski zapis o usmenoj autorizaciji.

Privatnost razumijeva osobni i obiteljski život, a prije svega, pravo na život po vlastitom izboru i opredjeljenju, fizički i moralni integritet, dostojanstvo, čast i ugled.

Nadležno ministarstvo je ono ministarstvo koje obavlja upravne i stručne poslove u području javnog informiranja.

II. OPĆA NAČELA

1. Sloboda medija

Članak 3.

- (1) Jamči se sloboda izražavanja i sloboda medija.
- (2) Sloboda medija obuhvaća osobito: slobodu izražavanja mišljenja, neovisnost medija, slobodu prikupljanja, istraživanja, objavljivanja i raspačavanja informacija u cilju informiranja javnosti; pluralizam i raznovrsnost medija, slobodu protoka informacija i otvorenosti medija za različita mišljenja, uvjerenja i za raznolike sadržaje, dostupnost javnim informacijama, uvažavanje zaštite ljudske osobnosti, privatnosti i dostojanstva, slobodu osnivanja pravnih osoba za obavljanje djelatnosti javnoga informiranja, tiskanja i raspačavanja tiska i drugih medija iz zemlje i inozemstva, proizvodnju i objavljivanje radijskog i televizijskog programa, kao i drugih elektroničkih medija, autonomnost urednika, novinara i ostalih autora programskih sadržaja u skladu s pravilima struke.
- (3) Slobode medija dopušteno je ograničiti samo kada je i koliko je to nužno u demokratskom društvu radi interesa nacionalne sigurnosti, teritorijalne cjelovitosti ili javnoga reda i mira, sprječavanja nereda ili kaznenih djela, zaštite zdravlja i morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprječavanja odavanja povjerljivih informacija ili radi očuvanja autoriteta i nepristranosti sudbene vlasti samo na način propisan zakonom.
- (4) Zabranjeno je prenošenjem programskih sadržaja u medijima poticati ili veličati nacionalnu, rasnu, vjersku, spolnu ili drugu neravnopravnost, kao i ideološke i državne tvorevine nastale na takvim osnovama, te izazivati nacionalno, rasno, vjersko, spolno ili drugo neprijateljstvo ili nesnošljivost, poticati nasilje i rat.

Članak 4.

- (1) Nitko nema pravo prisilom ili zloporabom položaja utjecati na programski sadržaj medija, ni na bilo koji drugi način nezakonito ograničavati slobodu medija.
- (2) O povredama slobode izražavanja i slobode medija odlučuje sud.

2. Obveze države radi poticanja pluralizma i raznovrsnosti medija

Članak 5.

- (1) Republika Hrvatska potiče i štiti pluralizam i raznovrsnost medija na način propisan zakonom.
- (2) Poticat će se proizvodnja i objavljivanje programskih sadržaja koji se odnose na:

- ostvarivanje prava na javno informiranje i na obaviještenost svih državljana Republike Hrvatske, pripadnika hrvatskih nacionalnih manjina i zajednica u inozemstvu, te ostvarivanje prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj;
- ostvarivanje ljudskih prava građana i uređivanje pravne i socijalne države;
- očuvanje hrvatskog nacionalnog i kulturnog identiteta;
- poticanje kulturnog i umjetničkog stvaralaštva;
- razvoj obrazovanja, znanosti i umjetnosti;
- zaštitu prirode, okoliša i ljudskoga zdravlja;
- pokretanje novih tiskanih medija, osobito lokalnih i neprofitnih medija, te medija nevladinih udruga.

(3) Odluke o državnim potporama radi ostvarivanja zadaća iz stavka 1. ovoga članka su javne.

3. Dostupnost javnim informacijama

Članak 6.

- (1) U cilju objave informacija putem medija tijela izvršne, zakonodavne i sudbene vlasti, kao i ostale pravne i fizičke osobe koje obavljaju javnu službu i/ili dužnost dužni su davati točne, potpune i pravovremene informacije o pitanjima iz svog djelokruga.
- (2) Informacije u posjedu osoba iz stavka 1. ovoga članka dostupne su novinarima pod jednakim uvjetima.
- (3) Čelnik tijela ili pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka dužan je sukladno zakonu urediti način davanja informacija za javnost te odrediti osobu koja osigurava dostupnost javnim informacijama sukladno ovom i posebnom zakonu.
- (4) Čelnik tijela ili osobe iz stavka 1. ovoga članka i osoba iz stavka 3. ovoga članka dužna je u primjerenom roku dati novinarima zatražene informacije, te odgovara za točnost danih informacija.
- (5) Osoba iz stavka 3. ovoga članka može uskratiti davanje informacije kada:
- su tražene informacije radi zaštite javnog interesa na propisan način određene kao državna ili vojna tajna;
  - bi objavljivanje predstavljalo povredu tajnosti osobnih podataka sukladno zakonu, osim ako se njihovom objavom može spriječiti izvršenje težeg kaznenog djela ili spriječiti neposredna opasnost za život ljudi i njihovu imovinu;
  - je u tijeku istražni ili sudski postupak.
- (6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka odgovorna osoba mora pisano obrazložiti razloge uskrate informacije u roku od tri radna dana od dana pisanog traženja informacije.

- (7) U slučaju uskraćivanja javne informacije novinar ima pravo podnijeti tužbu Upravnom sudu. O tužbi Upravni sud odlučuje po hitnom postupku.

4. Zaštita privatnosti

Članak 7.

- (1) Svaka osoba ima pravo na zaštitu privatnosti, dostojanstva, ugleda i časti.
- (2) Osoba koja obavlja javnu službu ili dužnost ima pravo na zaštitu privatnosti, osim u slučajevima koji su u vezi s javnom službom ili dužnosti koju osoba obavlja.
- (3) Osoba koja svojim izjavama, ponašanjem i drugim djelima u vezi s njezinim osobnim ili obiteljskim životom sama privlači pozornost javnosti ne može zahtijevati istu razinu zaštite privatnosti kao drugi građani.

III. PRAVA I OBVEZE NAKLADNIKA

1. Nakladnik

Članak 8.

- (1) Nakladnik je obavezan obavljati djelatnost na području javnog informiranja u skladu s odredbama ovoga i posebnog zakona.
- (2) Nakladnik obavljajući svoju djelatnost može izrađivati odnosno proizvoditi programske sadržaje i za drugog nakladnika ili tehničkog prijenosnika programskih sadržaja.

Članak 9.

Pravna ili fizička osoba koja nije upisala djelatnost nakladnika u sudski ili drugi registar sukladno ovom ili posebnom zakonu ne smatra se nakladnikom u smislu ovoga Zakona.

Članak 10.

Novinski nakladnik može se u Republici Hrvatskoj osnovati i upisati u sudski ili drugi registar kao pravna ili fizička osoba ako uz uvjete propisane Zakonom o trgovačkim društvima ispunjava sljedeće posebne uvjete:

- da ima sjedište odnosno prebivalište u Republici Hrvatskoj;
- da je sjedište uredništva u Republici Hrvatskoj.

2. Prijava tiska

Članak 11.

- (1) Novinski nakladnik prijavljuje izdavanje tiska u Upisnik koji se vodi pri nadležnom ministarstvu.
- (2) Prijava iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati ove podatke:
  - tvrtku i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište nakladnika te ime i prezime odgovorne osobe nakladnika,
  - naziv novina ili drugoga tiska,
  - programsku osnovu, odnosno sadržajnu posebnost (opći ili specijalizirani programski sadržaj: politika, gospodarstvo, kultura, šport i drugo),
  - jezik, pismo i periodičnost izdavanja,
  - planiranu prosječnu nakladu,
  - tvrtku i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište tiskara,
  - ime, prezime i prebivalište glavnoga urednika,
  - podatke o strukturi vlasništva u skladu s ovim Zakonom.
- (3) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka prilaže se izvadak iz sudskoga ili drugog registra uz prilog temeljnog akta pravne osobe u kojem je propisano obavljanje djelatnosti nakladnika na neprofitan način.
- (4) Nadležno ministarstvo ne smije odbiti izdavanje potvrde o prijavi ako prijava sadrži sve podatke iz stavka 2. i 3. ovoga članka.
- (5) Nadležno ministarstvo dužno je potvrdu iz stavka 4. ovoga članka izdati u roku od tri radna dana od dana primitka prijave, ako prijava sadrži sve podatke iz stavka 2. ovoga članka, ili u istom roku pozvati nakladnika da prijavu dopuni.
- (6) Ako nadležno ministarstvo ne postupi sukladno stavku 5. ovoga članka, smatra se da je izdana potvrda o prijavi tiska.
- (7) Nakladnik je dužan u Upisnik prijaviti svaku promjenu podataka navedenih u prijavi. Nakladnik je dužan nadležno ministarstvo obavijestiti o odluci o prestanku izdavanja najkasnije s danom prestanka objavljivanja tiska.
- (8) Ako u razdoblju duljem od šest mjeseci od dana podnošenja prijave, odnosno od dana izdavanja posljednjega izdanja, nakladnik ne izda novo izdanje, smatrat će se da je odustao od izdavanja tog tiska.
- (9) Obveze nakladnika iz ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i na programe novinskih agencija.
- (10) U Upisnik iz stavka 1. ovoga članka prijavljuju se i pravne osobe koje obavljaju djelatnost distribucije tiska. Prijava treba sadržavati tvrtku i sjedište pravne osobe te ime i prezime odgovorne osobe. Prijavi se prilaže izvadak iz sudskog registra i Opći uvjeti distribucije tiska iz članka 35. ovoga Zakona.

3. Informacije o nakladniku i mediju od interesa za javnost

Članak 12.

- (1) Javnost ima pravo na informacije o poslovanju nakladnika i programskoj osnovi medija.
- (2) Pravo javnosti iz stavka 1. ovoga članka ograničeno je objavljivanjem informacija o nakladniku i mediju propisanih zakonom.

Članak 13.

- (1) Nakladnik samostalno utvrđuje programsku osnovu medija sukladno ovom i posebnom zakonu.
- (2) Nakladnik je obvezan putem medija najmanje jednom u svakoj kalendarskoj godini obavijestiti javnost o programskoj osnovi, vlasničkoj strukturi, poslovnim rezultatima, prosječnoj nakladi, odnosno prosječnoj slušanosti ili gledanosti.
- (3) Prije promjene ili bitne dopune programske osnove nakladnik je dužan pribaviti mišljenje uredništva.
- (4) Programska osnova je sastavni dio ugovora o zapošljavanju između nakladnika i urednika te između nakladnika i novinara. Posebna prava urednika i novinara koja nastaju zbog bitnih promjena u vlasničkoj strukturi medija ili promjene programske osnove uređuju se kolektivnim ugovorom, općim aktima ili pojedinačnim ugovorom.

Članak 14.

- (1) Nakladnik je dužan na vidnom mjestu svakoga pojedinog nosioca programskog sadržaja (npr. primjerak tiska, televizijska emisija) osigurati objavu sljedećih podataka:
  - tvrtku i sjedište, odnosno ime i prezime i prebivalište nakladnika;
  - ime i prezime glavnog urednika, odnosno odgovornih urednika, te imena i prezimena urednika pojedinih programskih grupa, kada je to u skladu s unutarnjom organizacijom uredništva;
  - ime i prezime, odnosno tvrtku i sjedište tiskare i datum tiska ili pretiska, te broj tiskanih primjeraka, kada se radi o tiskovnom mediju;
  - nadnevak produkcije (mjesec i godina) kad se radi o radijskom i televizijskom programu.
- (2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na nakladnike elektroničkih medija tako da se podaci objavljuju na početku i na kraju radijskih i televizijskih programa, odnosno od ponoći do jedan sat ukoliko se program objavljuje neprekidno, te na odgovarajući način kod urednički oblikovanih elektroničkih publikacija.

- (3) Odredba stavka 1. ovoga članka se ne primjenjuju na nositelje programskih sadržaja koje se u Republici Hrvatskoj izrađuju ili umnažaju za stranog naručitelja te su namijenjeni prijenosu izvan područja Republike Hrvatske.
- (4) Naziv odnosno zaštitni znak (logotip) radijskog i televizijskog programa mora se objaviti najmanje jedanput u svakom satu objavljivanja programa.

4. Medijska načela i obveze

Članak 15.

- (1) Poštujući pravo javnosti da bude točno, nepristrano i pravovremeno informirana o događajima, pojavama, osobama, predmetima ili djelatnostima, mediji će se pri objavljivanju programskih sadržaja pridržavati pravila novinarske struke i etike.
- (2) Mediji su dužni poštovati privatnost, dostojanstvo, ugled i čast građana, a poglavito djece, mladeži i obitelji.

Članak 16.

Nakladnik objavljuje na odgovarajućim mjestima svakog programskog sadržaja sljedeće podatke:

- ime i prezime autora objavljenog priloga, osim ako se autor tome protivi;
- ime i prezime osobe odnosno tvrtku nositelja autorskih prava glede objavljenih programskih sadržaja, osim u tiskovnim medijima i radijskim programima;
- naziv pravne odnosno ime i prezime fizičke osobe koja čuva korišteno kulturno dobro ili arhivsko gradivo, odnosno odgovarajuću reprodukciju;
- naziv medija iz kojega je preuzet programski prilog ili isječak iz programskog priloga, osim ako je međusobnim ugovorom određeno drugačije.

Članak 17.

Uz informacije koje se prenose iz drugih domaćih i inozemnih medija mora biti naznačen medij iz kojega se informacija prenosi.

Članak 18.

- (1) U slučaju ratnoga stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske, te velikih prirodnih nepogoda nakladnik je obvezan na zahtjev nadležnog državnog tijela objaviti bez naknade proglose, kao i službena priopćenja nadležnih državnih tijela.
- (2) U slučaju tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća i epidemija kad postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, sigurnost zemlje, te javni red i mir, nakladnik je obvezan na zahtjev nadležnog državnog tijela objaviti bez naknade proglose, kao i službena priopćenja nadležnih državnih tijela.

- (3) Zahtjev iz stavka 1. i 2. ovoga članka podnosi se u pisanom obliku i mora sadržavati podatke koji dokazuju njegovu autentičnost i pravnu utemeljenost.

Članak 19.

- (1) Oglas je plaćena obavijest čiju objavu naruči pravna ili fizička osoba s namjerom da time pospješi pravni promet proizvoda, usluga, nekretnina, prava ili obveza, pridobije poslovne partnere ili u javnosti ostvari ugled ili dobro ime. Oglašavanje se obavlja uz novčanu ili drugu naknadu ili u svrhu samopromidžbe. Besplatno oglašavanje mora biti posebno označeno.
- (2) Oglašavanjem se ne smatraju:
- izjave nakladnika u svezi s njegovim programskim sadržajima i sporednim proizvodima koji proizlaze iz programa;
  - besplatne najave izvođenja javnih radova i usluga, te dobrotvornih aktivnosti;
  - besplatno prezentiranje umjetničkih djela.
- (3) Oglas mora biti jasno označen kao takav i vidljivo odijeljen od drugih programskih sadržaja. Za sadržaj oglasnih poruka odgovoran je isključivo oglašivač.
- (4) Nije dopušteno prikriveno i prijevarno oglašavanje.
- (5) Nije dopušteno oglašavanje oružja i streljiva, duhana i duhanskih proizvoda, lijekova i medicinskih postupaka koji su dostupni jedino na liječnički recept, te droge, alkohola i alkoholnih pića, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

5. Odgovornost nakladnika za naknadu štete

Članak 20.

- (1) Nakladnik koji informacijom objavljenom u mediju prouzroči drugome štetu dužan ju je naknaditi, izuzev u slučajevima propisanim ovim Zakonom.
- (2) Na postupak za utvrđivanje odgovornosti za naknadu štete primjenjuju se propisi o obveznim odnosima, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- (3) Nakladnik ne odgovara za štetu ako je informacija kojom je šteta učinjena:
- vjerno izvješće sa rasprave na sjednici tijela zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti ili na javnom skupu ili je prenesena iz akta tijela zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti, a njezin smisao nije promijenjen uredničkom obradom,
  - objavljena unutar autoriziranog intervjua,
  - utemeljena na točnim činjenicama ili na činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su točne i poduzeo je sve potrebne mjere za provjeru njihove točnosti, a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije i ako je postupano u dobroj vjeri,

- fotografija oštećenika snimljena na javnom mjestu ili je fotografija oštećenika snimljena uz njegovo znanje i pristanak radi objavljivanja, a oštećenik nije zabranio objavljivanje, odnosno ograničio pravo autora fotografije na iskorištavanje djela,
  - točna, a iz okolnosti slučaja proizlazi da je novinar u dobroj vjeri zaključio da se oštećenik slaže s njezinim objavljivanjem,
  - proizašla iz vrijednosnih sudova autora čije je objavljivanje bilo u javnom interesu i ako je ta informacija dana u dobroj vjeri.
- (4) Stavak 3. ovoga članka ne odnosi se na osobne podatke kojih je tajnost propisana zakonom, na informacije o maloljetnim osobama, te informacije prikupljene na nezakonit način.
- (5) Postojanje pretpostavki odgovornosti za štetu dokazuje tužitelj, dok postojanje pretpostavki za oslobođenje od odgovornosti za štetu iz stavka 3. ovoga članka dokazuje tuženik.
- (6) Ako je informacija autorizirana, a pojedini dijelovi sadrže očevidne uvrede ili klevete, autorizacija ne isključuje i solidarnu odgovornost nakladnika i glavnog urednika, ukoliko nisu postupali u dobroj vjeri.

Članak 21.

- (1) Nematerijalna šteta u pravilu se naknađuje ispravljanjem netočne informacije, objavljivanjem ispravka informacije i ispricom nakladnika.
- (2) Pravo na tužbu za naknadu nematerijalne štete sukladno općim propisima obveznog prava ima osoba koja je prethodno zatražila od nakladnika objavljivanje ispravka sporne informacije.
- (3) Tužba za naknadu štete može se podnijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana saznanja za objavu informacije kojom je šteta prouzročena, ali najdulje u roku od godine dana od objave.

6. Glavni urednik

Članak 22.

- (1) Novine i druga povremena izdanja, radijske i televizijske postaje, te programi novinskih agencija moraju imati glavnoga urednika kojeg imenuje i razrješava nakladnik u skladu sa zakonom i statutom. Prije imenovanja ili razrješenja glavnog urednika nakladnik mora pribaviti mišljenje uredništva, ako statutom medija nije drugačije određeno.
- (2) Glavni urednik odgovoran je, u skladu sa zakonom, za sve objavljene informacije. Odgovornost glavnog urednika odnosi se i na uredničku obradu objavljene informacije (izbor naslova, podnaslova, teksta ispod fotografije i slično).

Članak 23.

- (1) Za glavnog urednika može biti imenovana osoba koja ispunjava opće uvjete propisane zakonom i statutom medija.
- (2) Glavnim urednikom ne može biti imenovana osoba koja uživa imunitet od kaznene odgovornosti.

IV. PRAVA I OBVEZE NOVINARA

1. Statut medija

Članak 24.

- (1) Odnosi između nakladnika, glavnoga urednika i novinara te njihova međusobna prava i obveze utvrđuju se statutom medija.
- (2) Statut medija je samoregulativni akt kojim se osobito utvrđuje način sudjelovanja novinara u postupku imenovanja i razrješenja glavnoga urednika, sloboda rada i odgovornost novinara, te uvjeti i postupak po kojem glavni urednik i urednici imaju pravo na ostavku uz pravičnu otpremninu u slučajevima takve promjene u vlasničkoj ili upravljačkoj strukturi medija koja dovodi do bitne promjene u programskoj osnovi ili programskom sadržaju toga medija (tzv. klauzula savjesti).
- (3) Statut medija donose nakladnik i predstavnik novinara uz prethodnu suglasnost većine ukupnoga broja novinara medija. Novinari biraju svoga predstavnika većinom glasova.
- (4) Ako nakladnik i predstavnik novinara statut medija ne donesu u roku od šest mjeseci od početka rada medija, statut će na zahtjev predstavnika novinara, u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva, donijeti arbitraža sastavljena od jednakog broja zastupljenih predstavnika udruga nakladnika i udruga novinarskog društva.

2. Pravo novinara na izražavanje stajališta

Članak 25.

- (1) Novinar ima pravo izražavati stajalište o svim događajima, pojavama, osobama, predmetima i djelatnostima.
- (2) Novinaru se ne može otkazati ugovor o radu, umanjiti plaća ili izmijeniti položaj u uredništvu, odnosno umanjiti ili obustaviti od isplate ugovorena naknada ili njezin dio zbog iznošenja stajališta.
- (3) Ako novinar u slučaju spora iznese činjenice koje opravdavaju sumnju da je otkaz ugovora o radu, umanjeње plaće ili izmijenjen položaj u uredništvu, odnosno

umanjenje ili obustavljanje od naplate ugovorene naknade posljedica izražavanja stajališta iz stavka 1. ovoga članka, teret dokazivanja je na nakladniku.

3. Pravo novinara da odbije izvršiti nalog

Članak 26.

- (1) Novinar ima pravo odbiti pripremiti, napisati ili sudjelovati u oblikovanju priloga kojega se sadržaj protivi pravilima novinarske struke i etike, o čemu se pisano očituje glavnom uredniku.
- (2) Ako novinar odbije izvršiti nalog jer bi izvršenjem naloga prekršio pravila novinarske struke, poslodavac mu ne može otkazati ugovor o radu, umanjiti plaću ili izmijeniti položaj u uredništvu.
- (3) Ako novinar u slučaju spora iznese činjenice koje opravdavaju sumnju da je otkaz ugovora o radu, umanjenje plaće ili izmijenjen položaj u uredništvu posljedica odbijanja izvršenja naloga iz stavka 1. ovoga članka, teret dokazivanja je na nakladniku.

4. Zaštita ugleda autora

Članak 27.

- (1) Programski sadržaj u kojem je smisao promijenjen u postupku uredničke obrade ne smije se objaviti pod imenom autora bez njegova pristanka.
- (2) Za programski sadržaj objavljen suprotno stavku 1. ovoga članka odgovara glavni urednik.
- (3) Ako je programskim sadržajem objavljenim suprotno stavku 1. ovoga članka povrijeđen ugled autora, autor može zahtijevati naknadu štete.

5. Zaštita izvora informacije

Članak 28.

- (1) Novinar nije dužan dati podatke o izvoru objavljene informacije ili informacije koju namjerava objaviti.
- (2) Pravo novinara iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na glavnog urednika, urednike i autore objavljenih priloga koji nisu novinari.
- (3) S podatkom o neimenovanom izvoru informacije novinar je prije objavljivanja dužan upoznati glavnog urednika na način utvrđen statutom medija. U tom se slučaju sve odredbe o zaštiti izvora informacije primjenjuju i na glavnog urednika.

- (4) Osoba, tijelo državne uprave ili sudbene vlasti, koje ima na zakonu osnovani interes, može nadležnom sudu podnijeti zahtjev da naloži novinaru da iznese podatke o izvoru objavljene informacije ili informacije koju namjerava objaviti.
- (5) Na zakonu osnovani interes za ograničenje zaštite izvora informacije postoji kada je to ograničenje nužno radi interesa navedenih u članku 3. stavku 3. ovoga Zakona.
- (6) Sud će naložiti novinaru da iznese podatke o izvoru objavljene informacije ili informacije koju namjerava objaviti, ako je to nužno radi zaštite javnog interesa, a radi se o naročito značajnim i ozbiljnim okolnostima i neprijeporno je utvrđeno:
- da ne postoji razumna alternativna mjera otkrivanju podataka o izvoru informacije ili da je osoba ili tijelo iz stavka 4. ovoga članka koje traži objavu podataka o izvoru informacije tu mjeru već iskoristilo i
  - da na zakonu osnovani interes javnosti za otkrivanje podataka o izvoru informacije jasno prevladava nad interesom zaštite izvora informacije.
- (7) Sud će cijeneći okolnosti slučaja isključiti javnost u tijeku postupka iznošenja podataka, te upozoriti prisutne osobe da su dužni kao tajnu čuvati sve što su u postupku saznali, kao i na posljedice odavanja tajne.

V. JAVNOST VLASNIŠTVA

1. Transparentnost vlasničke strukture

Članak 29.

Dionice ili udjeli u pravnoj osobi koja obavlja djelatnost nakladnika na području javnog informiranja moraju glasiti na ime.

Članak 30.

- (1) Nakladnici su dužni do 31. siječnja svake kalendarske godine nadležnom ministarstvu dostaviti podatke o tvrtki i sjedištu, odnosno imenu i prezimenu te prebivalištu svih pravnih i fizičkih osoba koje neposredno ili posredno imaju u vlasništvu dionice ili udjele u toj pravnoj osobi s podatkom o postotku dionica ili udjela.
- (2) Pravnoj osobi koja ne izvrši obvezu iz stavka 1. ovoga članka nadležno ministarstvo uputit će pisano upozorenje s navođenjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze.
- (3) Podatke iz stavka 1. ovoga članka nakladnik je obavezan objaviti u Narodnim novinama.

2. Udjeli stranih osoba

Članak 31.

Odredbe o ograničenju vlasništva utvrđene zakonom primjenjuju se i na strane pravne i fizičke osobe bez obzira na to u kojoj državi imaju svoje sjedište, odnosno prebivalište, osim ako je zakonom određeno drukčije.

3. Dostava izvještaja o poslovanju medija

Članak 32.

- (1) Nakladnici su dužni do 30. travnja svake godine nadležnom ministarstvu dostaviti izvješće o financijskom poslovanju za prethodnu godinu, procjenu o ostvarenom udjelu na tržištu, te podatke o oglašivačima ili marketinškim agencijama putem kojih je ostvareno više od 10% godišnjeg marketinškog prihoda nakladnika.
- (2) Tvrtke za distribuciju medija dužne su nadležnom ministarstvu dostaviti podatke o ugovorima s nakladnicima i odgovarajuće podatke o općim uvjetima poslovanja koji se odnose na distribuciju programa elektroničkih medija i općeinformativnog tiska čija prodana naklada prelazi tri tisuće primjeraka, ako se taj tisak prodaje na tržištu više gradova ili županija, odnosno ako prelazi tisuću primjeraka kada se radi o tisku na lokalnom tržištu.

4. Ograničenje koncentracije

Članak 33.

- (1) Nedopuštenom koncentracijom u području tiska smatra se kada nakladnik jednoga ili više općeinformativnih dnevnika ili općeinformativnih tjednika ostvari vladajući položaj na tržištu na način da je broj prodanih primjeraka njegovih dnevnika ili tjednika prešao 40% svih prodanih primjeraka općeinformativnih dnevnika ili tjednika na mjerodavnom tržištu.
- (2) Nakladnik s nedopuštenom koncentracijom iz stavka 1. ovoga članka ne može biti vlasnik niti stjecati udjele u vlasništvu drugog općeinformativnog tiska.

5. Zaštita tržišnog natjecanja

Članak 34.

- (1) Na nakladnike, pravne osobe koje obavljaju poslove distribucije medija, kao i na druge pravne osobe koje obavljaju poslove u vezi s javnim informiranjem primjenjuju se propisi o zaštiti tržišnog natjecanja.
- (2) Nadležno ministarstvo, nakladnici, kao i druge pravne osobe koje obavljaju poslove u vezi s javnim informiranjem imaju pravo podnijeti zahtjev za pokretanje

postupka za utvrđivanje narušavanja slobodnog tržišnog natjecanja i povrede odredaba zakona tijelu nadležnom za zaštitu tržišnog natjecanja.

- (3) Tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja u slučajevima povrede članka 35. ovoga Zakona vodi postupak po službenoj dužnosti.

6. Distribucija tiska

Članak 35.

- (1) Distributeri tiska obvezni su utvrditi i objaviti na uobičajeni način Opće uvjete za distribuciju tiska te ne smiju odbiti preuzimanje u distribuciju tiska drugog nakladnika koji to zatraži i izjavi da prihvaća objavljene Opće uvjete.
- (2) Distributer tiska ima pravo odbiti distribuciju medija bez impresuma. Preuzimanjem u distribuciju medija koji ne sadrži impresum distributer uz nakladnika toga medija preuzima odgovornost za informacije objavljene u tom mediju.
- (3) Distributeri-kolporteri mogu na ulici prodavati samo tisak. Ostale uvjete prodaje putem kolportera, kao što su vrijeme i lokacije kolporterske prodaje tiska, propisat će gradsko odnosno općinsko vijeće, u skladu sa zakonom.
- (4) Distributeri tiska su dužni do 30. travnja svake godine nadležnom ministarstvu dostaviti izvješće o financijskom poslovanju ostvarenom distribucijom tiska za prethodnu godinu, te podatke o broju prodanih primjeraka pojedinog tiska putem njegove distributivne mreže ili ugovora o maloprodaji.

Članak 36.

- (1) Zabranjeno je javno izlaganje tiskovina s naslovnicom pornografskog sadržaja. Ova zabrana ne odnosi se na prodaju pornografskih tiskovina u posebnim prodavaonicama.
- (2) Tiskovina pornografskog sadržaja mora imati vidno upozorenje da sadrži pornografiju, kao i upozorenje da je njezina distribucija zabranjena maloljetnim osobama.

VI. OBJAVLJIVANJE ISPRAVAKA I ODGOVORA

1. Pravo na ispravak objavljene informacije

Članak 37.

- (1) Svatko ima pravo od glavnog urednika zahtijevati da bez naknade objavi ispravak objavljene informacije kojom su bila povrijeđena njegova prava ili interesi. Pravo

na ispravak imaju i pravne osobe i druge organizacije i tijela, ako su informacijom bila povrijeđena njihova prava i interesi. Svrha ispravaka je ispravljanje netočne ili nepotpune informacije.

- (2) Objava ispravka može se zahtijevati u roku od trideset (30) dana od objave informacije odnosno od dana kada je zainteresirana osoba saznala za objavu ako za nju iz objektivnih razloga nije mogla saznati u okviru ostavljenog roka.
- (3) Svaka osoba imenovana u medijima povodom pokretanja istražnog ili kaznenog postupka ima pravo na objavu ispravka u roku od tri mjeseca od donošenja pravomoćnog rješenja o obustavi postupka ili pravomoćne oslobađajuće presude.
- (4) Zahtjev za ispravak podnosi se glavnom uredniku u pisanoj formi. Zahtjev mora biti obrazložen i potpisan od strane podnositelja, te sadržavati sve potrebne podatke o podnositelju i njegovoj adresi.
- (5) Pod pojmom ispravak ne misli se samo na ispravak u užem smislu, odnosno ispravljanje pogrešnih tvrdnji ili netočnih navoda u objavljenoj informaciji, već i na iznošenje činjenica i okolnosti kojima povrijeđeni pobija ili s namjerom pobijanja bitno dopunjuje navode u objavljenom tekstu.
- (6) Znanstvena ili umjetnička kritika ne daje pravo na ispravak osim ako se njima ne ispravljaju netočni ili uvredljivi navodi.
- (7) Ne može se zahtijevati ispravak ako je medij do dana podnošenja zahtjeva za ispravak već sam objavio ispravak iste informacije. Ako podnositelj zahtjeva za ispravak drži da medij nije na odgovarajući način objavio ispravak može zahtijevati ostvarenje svoga prava sukladno ovom Zakonu.
- (8) Ako je osoba na koju se odnosi informacija umrla, pravo na objavljivanje ispravke i pravo odgovora imaju njezina djeca, posvojenici, bračni drug, roditelji, posvojitelji, braća i sestre, ili pravna osoba ako se informacija odnosi na djelatnost pokojnika u vezi s tom pravnom osobom.

Članak 38.

- (1) Ispravak se mora objaviti bez promjena i dopuna na istom ili istovrijednom mjestu programskog prostora i na isti ili istovrijedan način na koji je bila objavljena informacija na koju se ispravak odnosi. Ispravak ne smije biti nerazmjerno dulji od informacije odnosno od dijela informacije na koji se odnosi. Ispravak se može objaviti u izmijenjenom obliku samo ako na to pristane podnositelj zahtjeva. Ispravak se mora objaviti na način da je iz naslova vidljivo da se radi o ispravku. Ispravak se bez suglasnosti podnositelja zahtjeva ne smije objaviti među reagiranjima ili pismima čitatelja, odnosno gledatelja ili slušatelja.
- (2) U programima radija i televizije ispravak se daje u pisanom obliku te se objavljuje čitanjem u istom programu i terminu u kojem je objavljena informacija na koju se ispravak odnosi ili u istoj vrsti programa istovjetne gledanosti.

- (3) Vijeće za elektroničke medije propisat će pravila za ostvarivanje prava na ispravak u programima radija i televizije na način koji odgovara prirodi tih medija, ali tako da se u najvećoj mogućoj mjeri poštuju odredbe o pravu na ispravak i odgovor propisane ovim Zakonom.
- (4) U elektroničkim publikacijama ispravak i informacija na koju se odnosi označit će se i povezati linkom.

Članak 39.

- (1) Tko zahtijeva objavu ispravka mora jasno navesti informaciju odnosno podatak na koju se ispravak odnosi i nadnevak njezine objave.
- (2) Ispravak mora biti objavljen u prvom, a ako stigne prekasno, u drugom izdanju odnosno programskom sadržaju medija nakon primitka ispravka. U vrijeme izborne promidžbe ispravak mora biti objavljen u prvom izdanju odnosno programskom sadržaju medija nakon primitka ispravka.
- (3) U istom izdanju odnosno programskom sadržaju medija ne može se zajedno s ispravkom objaviti i komentar tog ispravka ili odgovor na ispravak. Na komentar ispravka ili odgovora na ispravak primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o pravu na ispravak.
- (4) Glavni urednik je dužan objaviti ispravak, izuzev ako:
- se traženi ispravak ne odnosi na informaciju na koju se poziva zainteresirana osoba;
  - u traženom ispravku nisu navedene činjenice niti okolnosti u vezi s navodima o informaciji;
  - bi objava ispravka bila u suprotnosti sa zakonom i dobrim običajima;
  - zahtjev za objavu ispravka nije potpisao podnositelj zahtjeva odnosno ovlaštena osoba državnog tijela ili pravne osobe;
  - je traženi ispravak nerazmjerno duži od informacije u kojoj su navodi radi kojih se ispravak traži, odnosno od dijela informacije na koji se neposredno odnosi, osim ako se ispravak odnosi na klevetničke ili uvredljive navode;
  - bi objavljivanje ispravaka prouzročilo odgovornost nakladnika za štetu;
  - je ispravak napisan na jeziku koji nije istovjetan jeziku na kojem je objavljena osporavana informacija;
  - je zahtjev za ispravak informacije podnesen nakon proteka roka iz članka 37. stavak 2. ovoga Zakona;
  - se radi o znanstvenoj ili umjetničkoj kritici, izuzev ispravaka netočnih podataka ili uvredljivih navoda;
  - i nadalje drži da je sporna informacija točna;
  - postoji koja od pretpostavki za oslobađanje nakladnika od odgovornosti za štetu iz članka 20. ovoga Zakona;
  - je druga ovlaštena osoba na istu informaciju ranije podnijela ispravak istoga sadržaja;
  - je zahtjev za objavu ispravka istoga sadržaja kao i zahtjev za ispravak povodom kojega se vodi spor pred sudom zbog odbijanja ili neodgovarajućeg načina objave ispravka.

- (5) Glavni urednik dužan je u slučaju iz stavka 4. ovoga članka pisano obavijestiti tražitelja o razlozima neobjavlivanja ispravaka, a u roku propisanom za objavu ispravka.

Članak 40.

- (1) Nakladnik je dužan čuvati zapise svih objavljenih programskih sadržaja najmanje šezdeset (60) dana od njihove objave te za zainteresiranu osobu na njezin trošak osigurati odgovarajuću presliku pojedinog zapisa i to najkasnije u roku od tri (3) dana od primitka pisanog zahtjeva zainteresirane osobe.
- (2) Preslika iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se zainteresiranoj osobi isključivo za osobnu upotrebu. Nije dopušteno umnožavanje niti javno objavljivanje preslike, bez suglasnosti nakladnika osim u okviru sudskog postupka.
- (3) U slučaju da nakladnik nije sačuvao zapis iz stavka 1. ovoga članka smatra se da je objavio informaciju za koju se zahtijeva ispravak.

Članak 41.

Ako zainteresirana osoba u roku od osam (8) dana od objave informacije pisano obavijesti da će zahtijevati objavu ispravka, glavni urednik je dužan čuvati presliku informacije na koji se zahtjev za ispravak odnosi sve dok se traženi ispravak ne objavi, odnosno ne dovrši sudski postupak koji se vodi u vezi s objavom sporne informacije, odnosno dok ne proteknu zakonom propisani rokovi za ostvarivanje prava na ispravak ili sudsku zaštitu.

Članak 42.

Objava ispravka može se zahtijevati i kada je informacija bila obavljena putem medija koji je u međuvremenu prestao djelovati. Podnositelj zahtjeva za ispravak može od ondašnjeg nakladnika odnosno od njegovoga pravnog sljednika zahtijevati da na svoj trošak osigura objavu ispravka u određenom drugom mediju koji je po opsegu i kvaliteti prenošenja sadržaja programa usporediv s prvim.

Članak 43.

- (1) Ako glavni urednik ne objavi ispravak u roku i na način određen zakonom, podnositelj zahtjeva za ispravak ima pravo podnijeti tužbu protiv glavnog urednika kod općinskog suda na čijem se području nalazi sjedište odnosno stalno prebivalište nakladnika medija putem kojega je bila objavljena informacija na koju se ispravak odnosi.
- (2) Tužba se može podnijeti najkasnije u roku trideset (30) dana od proteka roka za objavu ispravka odnosno od dana kada je ispravak bio objavljen na način koji nije bio sukladan Zakonu.

Članak 44.

- (1) Sudski sporovi o objavi ispravka rješavaju se po hitnom postupku.
- (2) U sporovima za objavu ispravka prvo ročište glavne rasprave mora se održati u roku od 5 dana od podnošenja tužbe sudu.
- (3) Tuženik je dužan odgovoriti na tužbu najkasnije na glavnoj raspravi.
- (4) U pozivu za prvo ročište sud mora upozoriti tužitelja da će se u slučaju njegova nedolaska na ročište tužba smatrati povučenom, a tuženika da se presuda može donijeti i u njegovoj odsutnosti.

Članak 45.

- (1) Rasprava o tužbi za objavu ispravka je ograničena na raspravljanje i dokazivanje činjenica u pogledu tuženikove dužnosti objave ispravka.
- (2) Tuženiku je, kao razlog neobjavljivanja ispravka, dopušteno dokazivati točnost činjenica iz objavljene informacije, osim ako je spornom informacijom povrijeđeno pravo na privatnost, zaštićeno na način utvrđen zakonom ili ako se sporna informacija poziva na činjenice obuhvaćene amnestijom, sudskom rehabilitacijom ili revizijom presude.
- (3) U sporovima radi objave ispravka sud će odbiti tužbeni zahtjev ako utvrdi da nije povrijeđeno pravo ili interes tužitelja ili je utvrđeno da postoji kakva druga okolnost zbog koje prema zakonu ne postoji obveza objave ispravka.

Članak 46.

Pokretanjem kaznenog postupka radi djela prouzročnog objavom informacije na koju se odnosi ispravak, ne prekida se postupak za objavu ispravka.

Članak 47.

Ako se nakon podizanja tužbe za objavu ispravka promijeni glavni urednik medija tužitelj može do kraja glavne rasprave preinačiti tužbeni zahtjev i umjesto prvobitnog tuženika tužiti novoga glavnog urednika. Za takvu promjenu tužbenog zahtjeva nije potrebna suglasnost prvobitnog tuženika niti novoga glavnog urednika.

Članak 48.

- (1) Sud je dužan donijeti presudu odmah po zaključenju glavne rasprave.

- (2) Ovjereni prijepis presude sud dostavlja strankama najkasnije u roku od tri (3) dana od dana donošenja presude.
- (3) Ako sud usvoji tužbeni zahtjev, nalaže presudom tuženiku da je dužan objaviti ispravak u roku i na način određen ovim Zakonom.
- (4) Glavni urednik je dužan u objavi ispravka navesti da se radi o objavi na temelju presude i citirati izreku presude.

Članak 49.

- (1) Protiv presude prvostupanjskog suda stranke mogu u roku od tri (3) dana od primitka presude uložiti žalbu nadležnom županijskom sudu.
- (2) Žalba se ne dostavlja protivnoj stranci na odgovor. Pravovremenu i dopuštenu žalbu prvostupanjski sud dostavlja sa svim spisima županijskom sudu u roku od dva (2) dana od ulaganja žalbe.
- (3) Županijski sud je dužan odlučiti o žalbi u roku od tri (3) dana od dana primitka žalbe.
- (4) Protiv presude županijskog suda dopuštena je revizija.

Članak 50.

Ovjereni prijepis pravomoćne presude kojom je sud naložio objavu ispravka sud dostavlja odmah glavnom uredniku medija putem kojeg je potrebno objaviti ispravak.

Članak 51.

Ako se nakon pravomoćnosti presude kojom se nalaže objava ispravka promijeni glavni urednik medija, presudom utvrđena dužnost objavljivanja ispravka prelazi na novog glavnog urednika.

2. Pravo na odgovor na objavljenu informaciju

Članak 52.

- (1) Zainteresirana fizička ili pravna osoba ima pravo od glavnog urednika zahtijevati da besplatno objavi njegov odgovor na objavljenu informaciju, u kojoj je spomenuto njezino ime, odnosno naziv ili je na neki drugi način s njom u izravnoj vezi.
- (2) Pod odgovorom iz stavka 1. ovoga članka smatra se tekst ili poruka istovjetne prirode i duljine kao i objavljena informacija.

- (3) U odgovoru se navodima pogodnim za dokazivanje poriču u biti ili bitno nadopunjuju sporni navodi o činjenicama i podacima u objavljenoj informaciji.

Članak 53.

- (1) Odgovor se mora objaviti bez izmjena ili dopuna izuzev pravopisnih ispravaka.
- (2) Glavni urednik ima pravo od autora prije objave zatražiti skraćivanje odgovora.
- (3) Na odgovor se primjenjuju odredbe članka 39. ovoga Zakona, te glavni urednik može odbiti objavu sadržajno jednakih odgovora nakon što je već jednom isti objavio.
- (4) Glavni urednik može odbiti objavu odgovora i u slučaju ako se u odgovoru navode očigledno netočni podaci ili tvrdnje i drugi navodi koji su nedvojbeno nepodobni za dokazivanje.
- (5) Ako su prema mišljenju glavnog urednika samo neki podaci ili tvrdnje netočni ili nepodobni za dokazivanje, glavni urednik ne smije odbiti objavu bez prethodnog poziva podnositelju zahtjeva za odgovor da te podatke i tvrdnje izuzme iz odgovora.

Članak 54.

U postupku sudske zaštite u pogledu ostvarivanja prava na odgovor na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona u vezi s postupkom radi ostvarivanja prava na ispravak.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 55.

- (1) Novčanom kaznom do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba koja:
1. obavlja djelatnost nakladnika a nije upisana u sudski ili drugi odgovarajući registar;
  2. u kalendarskoj godini ne obavijesti javnost o programskoj osnovi sukladno članku 13. ovoga Zakona;
  3. na zahtjev tijela državne uprave ne objavi bez naknade priopćenje iz članka 18. ovoga Zakona;
  4. obavi oglašavanje protivno odredbi članka 19. ovoga Zakona;
  5. postupuje suprotno članku 29. ovoga Zakona;
  6. niti nakon 15 dana od dana primitka upozorenja iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona, nadležnom ministarstvu ne dostavi podatke iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona;
  7. ne dostavi do 30. travnja svake godine nadležnom ministarstvu izvješća i

podatke sukladno članku 32. ovoga Zakona;
8. ostvari nedopuštenu koncentraciju suprotno članku 33. ovoga Zakona;
9. ne utvrdi i ne objavi Opće uvjete za distribuciju tiska ili odbije preuzeti u distribuciju tisak protivno članku 35. stavak 1. ovoga Zakona.

- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do 100.000,00 kuna.

Članak 56.

- (1) Novčanom kaznom do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:
1. novinski nakladnik koji na svakome primjerku novina ili druge tiskovine ne otisne impresum;
  2. glavni urednik koji na temelju pravomoćne presude ne objavi ispravak informacije ili ga ne objavi na propisani način;
  3. nakladnik koji ne sačuva zapise svih objavljenih programskih sadržaja u propisanom roku;
  4. nakladnik koji novinaru otkáže ugovor o radu, umanji plaću odnosno ugovorenu naknadu ili izmjeni položaj u uredništvu suprotno članku 25. i 26. ovoga Zakona;
  5. pravna osoba koja organizira distribuciju tiska putem kolportera suprotno članku 35. ovoga Zakona;
  6. pravna osoba koja postupa suprotno članku 36. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do 20.000,00 kuna.

Članak 57.

- (1) Novčanom kaznom do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:
1. ovlaštena osoba u tijelu ili osobi koja novinaru uskrati informaciju iz djelokruga toga tijela suprotno članku 6. ovoga Zakona,
  2. novinski nakladnik koji ne prijavi novine ili drugi tisak nadležnom ministarstvu,
  3. distributer tiska koji ne podnese prijavu iz članka 11. ovoga Zakona ili istoj ne priloži propisane priloge,
  4. glavni urednik ako uredničkom obradom teksta, a poglavito naslovom bitno promijeni sadržaj ili smisao informacije objavljene u javnome glasilu,
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do 8.000,00 kuna.

Članak 58.

- (1) Novčanom kaznom do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:
1. nakladnik koji uz informaciju prenesenu iz drugih domaćih i inozemnih medija ne naznači izvor;
  2. novinski nakladnik, odnosno distributer tiska, koji nadležnom ministarstvu ne

prijavi promjenu podataka navedenih u prijavi novina u roku od osam dana od dana nastanka promjene;

3. glavni urednik koji pisano ne obavijesti tražitelja o razlozima neobjavlivanja ispravka;

4. osoba koja umonži ili javno objavi presliku iz članka 40. stavak 2. ovoga Zakona, bez suglasnosti nakladnika.

- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do 3.000,00 kuna.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 59.

Odredbe ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju se na programe inozemnih novinskih agencija ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 60.

Nakladnici su dužni u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoj rad, poslovanje i opće akte s odredbama ovoga Zakona..

Članak 61.

Do utvrđivanja tijela državne uprave nadležnog za poslove javnog informiranja posebnim propisom, nadležnim ministarstvom po ovom Zakonu smatrat će se Ministarstvo kulture.

Članak 62.

Vijeće za elektroničke medije dužno je u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravila iz članka 38. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 63.

Ministarstvo vanjskih poslova vodi upisnik i obavlja sve poslove u svezi s upisom, odnosno brisanjem upisa inozemnih dopisništava, stalnih inozemnih dopisnika i stalnih službenika inozemnih dopisništava, propisanih posebnim zakonom.

Članak 64.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o javnom priopćavanju ("Narodne novine", br. 83/96, 143/98 i 96/01).

Članak 65.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

O B R A Z L O Ž E N J E

Glava I. Opće odredbe (članci 1. i 2.)

Općim odredbama utvrđena su pitanja koja se uređuju Zakonom te su definirani pojedini pojmovi koji se upotrebljavaju u tekstu Zakona.

U Glavi II. Opća načela (članci 3. do 7.) utvrđena su opća načela u obavljanju djelatnosti medija, kojima se promiču i zaštićuju temeljne ustavne vrijednosti, a napose: sloboda medija, poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, način ostvarivanja dostupnosti javnim informacijama, te načelo zaštite privatnosti.

Člankom 3. jamči se ostvarivanje temeljnih i ustavnih načela a to su: sloboda izražavanja i sloboda medija. Sloboda medija obuhvaća osobito: slobodu izražavanja mišljenja, neovisnost medija, slobodu prikupljanja, istraživanja, objavljivanja i raspačavanja informacija u cilju informiranja javnosti; pluralizam i raznovrsnost medija, slobodu protoka informacija i otvorenosti medija za različita mišljenja, uvjerenja i za raznolike sadržaje, dostupnost javnim informacijama, uvažavanje zaštite ljudske osobnosti, privatnosti i dostojanstva, slobodu osnivanja pravnih osoba za obavljanje djelatnosti javnoga informiranja, tiskanja i raspačavanja tiska i drugih medija iz zemlje i inozemstva, proizvodnju i objavljivanje radijskog i televizijskog programa, kao i drugih elektroničkih medija, autonomnost urednika, novinara i ostalih autora programskih sadržaja u skladu s pravilima struke. Sloboda medija samo u slučajevima kada je to potrebno radi interesa nacionalne sigurnosti, teritorijalne cjelovitosti ili javnog reda i mira, sprječavanja nereda ili kaznenih djela, zaštite zdravlja i morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprječavanja odavanja povjerljivih informacija ili radi očuvanja autoriteta i nepristranosti sudbene vlasti, može biti ograničena samo kada je to nužno i koliko je to nužno u demokratskom društvu na način propisan zakonom.

Člankom 4. propisuje se zabrana bilo kojeg oblika utjecaja na slobodu medija odnosno zabrana cenzure ili drugog nezakonitog ograničavanja slobode medija. O povredama slobode izražavanja i slobode medija odlučuje sud.

Člankom 5. propisuje se način na koji će Republika Hrvatska poticati i štiti pluralizam i raznovrsnost medija. Tako će se poticati proizvodnja i objavljivanje programskih sadržaja koji se odnose na: ostvarivanje prava na javno informiranje i na obaviještenost svih državljana Republike Hrvatske, pripadnika hrvatskih nacionalnih manjina i zajednica u inozemstvu, te ostvarivanje prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, ostvarivanje ljudskih prava građana i uređivanje pravne i socijalne države, očuvanje hrvatskog nacionalnog i kulturnog identiteta, poticanje kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, razvoj obrazovanja, znanosti i umjetnosti, zaštitu prirode, okoliša i ljudskoga zdravlja, pokretanje novih tiskanih medija, osobito lokalnih i neprofitnih medija, te medija nevladinih udruga.

U cilju stvaranja temeljnih preduvjeta za kvalitetno javno informiranje građana **člankom 6.** osigurava se dostupnost javnih informacija novinarima propisivanjem postupka u kojem se ostvaruje pravo novinara na dostupnost javnim informacijama.

Kako je u pripremi poseban zakon kojim će se urediti pravo svih građana na dostupnost javnim informacijama ova odredba ima za cilj urediti ovo pravo kada su u pitanju novinari. Javne informacije dostupne su novinarima pod jednakim uvjetima, te njihovu dostupnost mora osigurati čelnik tijela ili pravne osobe odnosno osoba koja je određena za davanje informacija za javnost. Ovom odredbom taksativno se propisuju slučajevi kada ovo pravo ne može biti ostvareno, kao i obveza odgovorne osobe da se pisano očituje o razlozima zbog kojih je uskraćena zahtijevana informacija i to najkasnije u roku od tri radna dana od dana kada je informacija zatražena. Ukoliko i nakon takvog pisanog obrazloženja novinar smatra da mu je informacija na nezakonit način uskraćena može podnijeti tužbu Upravnom sudu, koji će o tužbi odlučiti u hitnom postupku.

Zaštita privatnosti kao jednog od temeljnih ljudskih prava uređena je **člankom 7.** koji osigurava svakoj osobi pravo na zaštitu privatnosti, dostojanstva, ugleda i časti. Ovom odredbom propisuje se i izuzeće osoba koje obavljaju javnu službu ili dužnost u slučajevima koji su u vezi s javnom službom i dužnosti koju obavljaju. Kao izuzeće od ovoga načela propisano je i da osoba koja svojim izjavama, ponašanjem i drugim djelima u vezi s njezinim osobnim ili obiteljskim životom sama privlači pozornost javnosti ne može zahtijevati istu razinu zaštite privatnosti kao drugi građani.

Glava III. Prava i obveze nakladnika medija (članci 8. do 23.)

Člankom 8. propisana je obveza nakladnika da obavlja djelatnost na području javnog informiranja u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnih zakona. Nakladnik obavljajući djelatnost može izrađivati odnosno proizvoditi programske sadržaje i za drugog nakladnika ili tehničkog prijenosnika programskih sadržaja.

Člankom 9. propisano je da pravna ili fizička osoba koja nije upisala djelatnost nakladnika u sudski ili drugi registar sukladno ovom ili posebnom zakonu ne smatra se nakladnikom u smislu ovoga Zakona.

Člankom 10. propisani su posebni uvjeti za osnivanje i upis novinskih nakladnika u sudski ili drugi registar. Novinski nakladnik može se u Republici Hrvatskoj osnovati i upisati u sudski ili drugi registar kao pravna ili fizička osoba ako uz uvjete propisane Zakonom o trgovačkim društvima ispunjava i određene posebne uvjete i to da ima sjedište odnosno stalno prebivalište u Republici Hrvatskoj i da je sjedište uredništva u Republici Hrvatskoj.

Članak 11. koji se odnosi na prijavu tiska, propisuje obvezu novinskog nakladnika da prijavi izdavanje tiska u Upisnik koji se vodi pri nadležnom ministarstvu. U ovaj Upisnik prijavljivat će se i pravne osobe koje obavljaju djelatnost distribucije tiska. Prijava mora sadržavati propisane podatke, te izvadak iz sudskoga ili drugog odgovarajućeg registra za novinskog nakladnika. Kako se radi o Upisniku koji predstavlja javnu evidenciju tiska nadležno ministarstvo ne smije odbiti izdavanje potvrde o prijavi tiska ako prijava sadrži sve propisane podatke. Nadležno ministarstvo dužno je potvrdu izdati u roku od tri radna dana od dana primitka prijave. Ako nadležno ministarstvo tako ne postupi smatra se da je potvrda o prijavi tiska izdana. Nakladnik je dužan nadležnom ministarstvu prijaviti svaku promjenu

podataka navedenih u prijavi tiska, te je dužan nadležno ministarstvo obavijestiti o odluci o prestanku izdavanja tiska. Ako u razdoblju duljem od šest mjeseci od dana podnošenja prijave, odnosno od dana izdavanja posljednjeg izdanja, nakladnik ne izda novo izdanje, smatrat će se da je odustao od izdavanja tog tiska. Obveze nakladnika iz ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i na programe novinskih agencija.

Člankom 12. propisuje se pravo javnosti na informacije o poslovanju nakladnika i programskoj osnovi medija. Ovo pravo javnosti odnosi se na one informacije koje je nakladnik dužan učiniti dostupnim za javnost, a koje su utvrđene zakonom. Javnost ima pravo na zakonom propisane informacije o poslovanju nakladnika odnosno o programskoj osnovi medija kako bi mogla prosuđivati informacije, ideje i mišljenja objavljena u konkretnom mediju.

Člankom 13. propisano je da nakladnik, zavisno od svrhe medija i osnovnim ishodištima sadržaja medija, utvrđuje programsku osnovu sukladno ovom i posebnom zakonu te je obvezan na odgovarajući način najmanje jednom u svakoj kalendarskoj godini obavijestiti javnost o programskoj osnovi i uredničkoj orijentaciji, te o vlasničkoj strukturi, poslovnim rezultatima, prosječnoj nakladi, odnosno prosječnoj slušanosti ili gledanosti. Ovom odredbom također je propisana obveza nakladnika da prije promjene ili bitne dopune programske osnove pribavi mišljenje uredništva. Programska osnova je sastavni dio ugovora o zapošljavanju između nakladnika i urednika te između nakladnika i novinara. Posebna prava urednika i novinara koja nastaju zbog promjena ili dopuna programske osnove uređuju se kolektivnim ugovorom, općim aktima ili pojedinačnim ugovorom.

Člankom 14. propisana je obveza nakladnika da na vidnom mjestu svakoga pojedinog nosioca programskog sadržaja (npr. primjerak tiska, televizijska emisija) osigura objavu propisanih podataka, a ta se obveza odnosi i na nakladnike elektroničkih medija, kao i urednički oblikovane elektroničke publikacije. Ove odredbe se ne primjenjuju na nosioce programskih sadržaja koje se u Republici Hrvatskoj izrađuju ili umnažaju za stranog naručitelja te su namijenjeni prijenosu izvan područja Republike Hrvatske. Također se navodi da se naziv odnosno zaštitni znak (logotip) radijskog i televizijskog programa mora objaviti najmanje jedanput u svakom satu objavljivanja programa.

Člankom 15. osigurava se pravo javnosti da bude točno, nepristrano i pravovremeno informirana, te se upravo stoga obvezuju mediji da objavljuju programske sadržaje uz pridržavanje pravila novinarske struke i etike. Ta pravila kao i druge samoregulacijske akte kojima se utvrđuju strukovna i druga pravila ponašanja ili uređuju odnosi u medijskoj djelatnosti samostalno utvrđuju nakladnici, novinari i njihove udruge. I u ovoj odredbi ponovno se ističe dužnost medija da poštuju privatnost, dostojanstvo, ugled i čast građana, a poglavito djece, mladeži i obitelji.

Člankom 16. propisana je dužnost nakladnika da na odgovarajućim mjestima svakog pojedinog nositelja programskog sadržaja osigura objavljivanje određenih podataka.

Članak 17. propisuje obvezu naznake izvora informacije koja se prenosi iz

drugog medija, te se uz informacije koje se prenose iz drugih domaćih i inozemnih medija mora naznačiti medij iz kojega se informacija prenosi.

Člankom 18. propisana je dužnost nakladnika da u slučaju ratnog stanja, neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske, velikih prirodnih nepogoda, kao i u slučaju tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća i epidemija kada postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, sigurnost zemlje, te javni red i mir, nakladnik mora na zahtjev nadležnog državnog tijela objaviti nužnu obavijest, tj. objaviti bez naknade proglose, kao i službena priopćenja nadležnih državnih tijela. Zahtjev za objavu nužne obavijesti nadležno državno tijelo podnosi u pisanom obliku koji mora sadržavati dokaze o autentičnosti i pravnoj utemeljenosti zahtjeva.

Članak 19. se odnosi na oglašavanje u tisku, te se propisuje da je oglas plaćena obavijest čiju objavu naruči pravna ili fizička osoba s namjerom da time pospješi pravni promet proizvoda, usluga, nekretnina, prava ili obveza, pridobije poslovne partnere ili u javnosti ostvari ugled ili dobro ime. Oglašavanje se obavlja uz novčanu ili drugu naknadu ili u svrhu samopromidžbe, a besplatno oglašavanje mora biti posebno označeno. Također se navodi što se ne smatra oglašavanjem. Nadalje se ističe da nije dopušteno prikriveno i prijevarno oglašavanje. Isto tako nije dopušteno oglašavanje oružja i streljiva, duhana i duhanskih proizvoda, lijekova i medicinskih postupaka koji su dostupni jedino na liječnički recept, te droge, alkohola i alkoholnih pića, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Člankom 20. uređena je odgovornost nakladnika za naknadu štete, te se propisuje dužnost nakladnika na nadoknadu štete koju drugome prouzroči informacijom objavljenom u mediju. Na postupak za utvrđivanje odgovornosti za naknadu štete primjenjuju se propisi o obveznim odnosima ako ovim Zakonom nije drugačije propisano. Nadalje se navode slučajevi kada nakladnik ne odgovara za štetu, ali se iz tih slučajeva izdvajaju oni koji se odnose na osobne podatke kojih je tajnost propisana zakonom, informacije o maloljetnim osobama, te informacije prikupljene na nezakonit način. Postojanje pretpostavki odgovornosti za štetu dokazuje tužitelj, dok postojanje pretpostavki za oslobođenje od odgovornosti za štetu dokazuje tuženik. Ako je informacija autorizirana, a pojedini dijelovi sadrže očevidne uvrede ili klevete, autorizacija ne isključuje i solidarnu odgovornost nakladnika i glavnog urednika, ukoliko nisu postupali u dobroj vjeri.

Članak 21. propisuje da se nematerijalna šteta u pravilu naknađuje ispravljanjem netočne informacije, objavljivanjem ispravka informacije i isprikom nakladnika. Ovom odredbom ujedno se propisuje da pravo na tužbu za naknadu nematerijalne štete ima osoba koja je prethodno zatražila od nakladnika objavljivanje ispravka sporne informacije.

Člancima 22. i 23. uređeno je pitanje glavnog urednika, te se navodi da novine i druga povremena izdanja, radijske i televizijske postaje, te programi novinskih agencija moraju imati glavnoga urednika, kojeg imenuje i razrješava nakladnik u skladu sa zakonom i svojim statutom. Prije imenovanja ili razrješavanja glavnog urednika nakladnik mora pribaviti mišljenje uredništva. Nadalje se navodi da je glavni urednik odgovoran za svaku objavljenu informaciju ako zakonom nije drugačije propisano. Odgovornost glavnoga urednika odnosi se i na uredničku obradu objavljene informacije.

Člankom 23. propisano je da za glavnog urednika može biti imenovana osoba koja ispunjava opće uvjete propisane zakonom i statutom medija. Glavnim urednikom ne može biti imenovana osoba koja uživa imunitet od kaznene odgovornosti.

Glava IV. Prava i obveze novinara (članci 24. do 28.)

Članak 24. propisuje da se odnosi između nakladnika, glavnoga urednika i novinara te njihova međusobna prava i obveze utvrđuju statutom medija. Statut medija je samoregulacijski akt kojim se između ostalog utvrđuje način sudjelovanja novinara u postupku imenovanja i razrješenja glavnoga urednika, sloboda rada i odgovornost novinara, te uvjeti i postupak po kojem glavni urednik, urednici i novinari imaju pravo na ostavku uz pravičnu otpremninu, u slučajevima takve promjene u vlasničkoj ili upravljačkoj strukturi medija koja dovodi do bitne promjene u programskoj osnovi ili programskom sadržaju toga medija (tzv. "klauzula savjesti"). Statut medija donose nakladnik i predstavnik novinara uz prethodnu suglasnost većine ukupnoga broja novinara medija. Novinari biraju svoga predstavnika većinom glasova. Nadalje se navodi da ako nakladnik i predstavnik novinara statut ne donesu u roku od šest mjeseci od početka rada medija, statut će na zahtjev predstavnika novinara, u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva, donijeti arbitraža sastavljena od paritetno zastupljenih predstavnika udruga nakladnika i udruga novinarskog društva.

Člankom 25. propisano je pravo novinara na izražavanje stajalište o svim događajima, pojavama, osobama, predmetima i djelatnostima, te da se novinaru ne može otkazati ugovor o radu, umanjiti plaća ili izmijeniti položaj u uredništvu zbog iznošenja stajališta. Isto tako novinaru koji je u statusu vanjskog suradnika medija te koji svoj posao obavlja temeljem ugovora nije moguće zbog izražavanja stajališta umanjiti ili obustaviti od isplate ugovorenu naknadu ili njezin dio. U slučaju spora između nakladnika i novinara ako budu u postupku iznesene činjenice koje opravdavaju sumnju da je nakladnik prekršio odredbe o pravu novinara na izražavanje stajališta tada teret dokazivanja činjenica pada na nakladnika.

Člankom 26. propisano je pravo novinara na odbijanje izvršenja naloga kada se on odnosi na pripremu, pisanje ili sudjelovanje u oblikovanju priloga kojega se sadržaj protivi pravilima novinarske struke i etike, o čemu se pisano očituje glavnom uredniku. Ako novinar odbije izvršiti nalog jer bi izvršenjem naloga prekršio pravila novinarske struke, poslodavac mu ne može otkazati ugovor o radu, umanjiti plaću ili izmijeniti položaj u uredništvu. Ako bi došlo do spora između novinara i nakladnika, a u sporu budu iznesene činjenice koje opravdavaju sumnju da je nakladnik prekršio ovu odredbu o pravu novinara na odbijanje naloga tada teret dokazivanja činjenica pada na nakladnika.

Člankom 27. uređena je zaštita ugleda autora, te se navodi da se prilog u kojem je smisao promijenjen u postupku uredničke obrade ne smije objaviti pod imenom autora, a bez njegova pristanka, u suprotnom odgovara glavni urednik. U slučaju da je navedeni prilog objavljen, za povrijeđeni ugled autora, autor može zahtijevati naknadu štete.

Člankom 28. propisana je zaštita izvora informacije, te se propisuje da novinar nije dužan dati podatke o izvoru objavljene informacije ili informacije koju namjerava objaviti. Navedeno pravo novinara se također odnosi i na urednike i autore objavljenih priloga koji nisu novinari. S podatkom o neimenovanom izvoru informacije novinar je prije objavljivanja dužan upoznati glavnog urednika na način utvrđen statutom medija. U tom se slučaju sve odredbe o zaštiti izvora informacije primjenjuju i na glavnog urednika. Ovom odredbom također se propisuje da osoba, tijelo državne uprave ili sudbene vlasti, koje ima na zakonu osnovani interes, može nadležnom sudu podnijeti zahtjev da naloži novinaru da iznese podatke o izvoru objavljene informacije ili informacije koju namjerava objaviti. Slučajevi kada postoji na zakonu zasnovani interes navedeni su u članku 3. stavku 3. Zakona. Isto tako se ističe da će sud naložiti iznošenje podataka kada se radi o naročito značajnim i ozbiljnim okolnostima i neprijeporno je utvrđeno da ne postoji razumna alternativna mjera ili da je ona već iskorištena i da na zakonu osnovani interes prevladava nad interesom zaštite izvora informacije. U tijeku postupka iznošenja podataka, sud će isključiti javnost, a prisutne upozoriti na posljedice odavanja tajne.

Glava V. Javnost vlasništva (članci 29. do 36.)

Člankom 29. propisuje se da dionice ili udjeli u pravnoj osobi koja obavlja djelatnost nakladnika na području javnog informiranja moraju glasiti na ime.

Člankom 30. propisana je dužnost nakladnika da svake godine do 31. siječnja nadležnom ministarstvu dostave podatke o tvrtki i sjedištu, odnosno imenu i prezimenu te prebivalištu svih pravnih i fizičkih osoba koje neposredno ili posredno imaju u vlasništvu dionice ili udjele u toj pravnoj osobi s podatkom o postotku dionica ili udjela, te da će pravnoj osobi koja ne izvrši navedenu obvezu nadležno ministarstvo uputiti pisano upozorenje s navođenjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze. Te je podatke nakladnik obavezan objaviti u Narodnim novinama.

Članak 31. propisuje da se odredbe o ograničenju vlasništva utvrđene zakonom primjenjuju i na strane pravne i fizičke osobe bez obzira na to u kojoj državi imaju svoje sjedište odnosno stalno prebivalište osim ako je zakonom određeno drukčije.

Člankom 32. propisana je dostava izvješća o financijskom poslovanju medija nadležnom ministarstvu do 30. travnja za prethodnu godinu, te procjene o ostvarenom udjelu na tržištu, podatke o marketinškim agencijama putem kojih je ostvareno više od 10% godišnjeg marketinškog prihoda nakladnika. Ovom odredbom obvezuju se tvrtke za distribuciju medija da nadležnom ministarstvu dostave podatke o ugovorima s nakladnicima ili odgovarajuće podatke o općim uvjetima poslovanja koji se odnose na distribuciju programa elektroničkih medija i općeinformativnog tiska čija prodana naklada prelazi tri tisuće primjeraka, ako se taj tisak prodaje na tržištu više gradova ili županija, odnosno prelazi tisuću primjeraka ako se radi o tisku na lokalnom tržištu.

Člankom 33. propisano je ograničenje koncentracije, te se nedopuštenom koncentracijom u području tiska smatra kada nakladnik jednog ili više općeinformativnih dnevnika ili općeinformativnih tjednika ostvari vladajući položaj na

tržištu na način da je broj prodanih primjeraka njegovih dnevnika ili tjednika prešao 40% svih prodanih primjeraka općeinformativnih dnevnika ili tjednika u Republici Hrvatskoj. Nakladnik s nedopuštenu koncentracijom ne može biti vlasnik niti stjecati udjele u vlasništvu drugog općeinformativnog tiska.

Člankom 34. uređeno je pitanje zaštite tržišnog natjecanja, te se na nakladnike, kao i na druge pravne osobe koje obavljaju poslove u vezi s javnim informiranjem primjenjuju propisi o zaštiti tržišnog natjecanja. Nadalje, nadležno ministarstvo, nakladnici, kao i druge pravne osobe koje obavljaju poslove u vezi s javnim informiranjem imaju pravo podnijeti zahtjev za pokretanje postupka za utvrđivanje narušavanja slobodnog tržišnog natjecanja i povrede odredaba zakona tijelu nadležnom za zaštitu tržišnog natjecanja. U slučajevima iz članka 35. Zakona tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja vodi postupak po službenoj dužnosti.

Člankom 35. uređene su obveze i ograničenja obavljanja distribucijske djelatnosti tiska. Distributeri tiska obvezni su utvrditi i objaviti na uobičajeni način Opće uvjete za distribuciju tiska te ne smiju odbiti preuzimanje u distribuciju tiska drugog nakladnika koji to zatraži i izjavi da prihvaća objavljene Opće uvjete. Ističe se da distributer tiska ima pravo odbiti distribuciju medija bez impresuma, a preuzimanjem u distribuciju medija koji ne sadrži impresum distributer uz nakladnika toga medija preuzima odgovornost za informacije objavljene u tom mediju. Također se navodi da distributeri-kolporteri mogu na ulici prodavati samo tisak, dok će ostale uvjete prodaje putem kolportera, kao što su vrijeme i lokacije, propisati gradsko odnosno općinsko vijeće, u skladu sa zakonom.

Člankom 36. propisuje se zabrana izlaganja pornografskih tiskovina i navodi se da je zabranjeno javno izlaganje tiskovina s naslovnicom pornografskog sadržaja. Zabrana se ne odnosi na prodaju pornografskih tiskovina u posebnim prodavaonicama. Također se navodi da tiskovina pornografskog sadržaja mora imati vidno upozorenje da sadrži pornografiju, kao i upozorenje da je njezina distribucija zabranjena maloljetnim osobama.

Glava VI. Objavlivanje ispravaka i odgovora (članci 37. do 54.)

Člancima 37. do 54. uređeno je pravo na ispravak objavljene informacije, te pravo na odgovor.

Članak 37. propisuje da svatko ima pravo od glavnog urednika zahtijevati da bez naknade objavi ispravak objavljene informacije kojom su bila povrijeđena njegova prava ili interesi. Pravo na ispravak imaju i pravne osobe i druge organizacije i tijela, ako su informacijom bila povrijeđena njihova prava i interesi. Objava ispravka može se zahtijevati u roku od trideset (30) dana od objave informacije odnosno od dana kada je zainteresirana osoba saznala za objavu ako za nju iz objektivnih razloga nije mogla saznati u okviru danog roka. Svaka osoba imenovana u medijima povodom pokretanja istražnog ili kaznenog postupka ima pravo na objavu ispravka u roku od tri mjeseca od donošenja pravomoćnog rješenja o obustavi postupka ili pravomoćne oslobađajuće presude. Zahtjev za ispravak podnosi se u pisanoj formi te mora biti potpisan od podnositelja zahtjeva, te sadržavati obrazloženje zahtjeva i podatke o podnositelju zahtjeva. Pod pojmom ispravak ne misli se samo na ispravak

u užem smislu, odnosno ispravljanje pogrešnih tvrdnji ili netočnih navoda u objavljenoj informaciji, nego i na iznošenje činjenica i okolnosti kojima povrijeđeni pobija ili s namjerom pobijanja bitno dopunjuje navode u objavljenom tekstu. Znanstvena ili umjetnička kritika objavljena u medijima ne daje pravo na ispravak osim ako se njima ne ispravljaju netočni navodi. Ispravak se ne može zahtijevati ako je medij već do dana podnošenja zahtjeva sam objavio ispravak iste informacije. Ako podnositelj zahtjeva smatra da medij nije na odgovarajući način objavio ispravak može zahtijevati ostvarenje prava na ispravak sukladno Zakonu. Ako je osoba na koju se odnosi informacija umrla, pravo na objavljivanje ispravka i pravo odgovora imaju njezina djeca, posvojenik, bračni drug, roditelji, posvojitelji, braća i sestre, ili pravna osoba ako se informacija odnosi na djelatnost pokojnika u svezi s tom pravnom osobom.

Članak 38. propisuje da se ispravak mora objaviti bez promjena i dopuna na istom ili istovrijednom mjestu programskog prostora i na isti ili istovrijedan način na koji je bila objavljena informacija na koju se ispravak odnosi. Ispravak ne smije biti nerazmjerno duži od informacije odnosno od dijela informacije na koju se odnosi, te se u programima radija i televizije daje u pisanom obliku i objavljuje se čitanjem u istom programu i terminu ili terminu istovjetne gledanosti u kojem je objavljena informacija na koju se ispravak odnosi. Ispravak se bez suglasnosti podnositelja zahtjeva ne smije objaviti među reagiranjima ili pismima čitatelja, odnosno gledatelja ili slušatelja. Vijeće za elektroničke medije propisat će pravila za ostvarivanje prava na ispravak u programima radija i televizije, na način koji odgovara prirodi tih medija ali tako da se u najvećoj mogućoj mjeri poštuju odredbe o pravu na ispravak i odgovor propisane ovim Zakonom. Zbog posebnosti elektroničkih publikacija i načina njihova objavljivanja ispravak i informacija na koju se odnosi označit će se i povezati linkom.

U članku 39. propisuje se da osoba koja zahtijeva objavu ispravka mora jasno navesti informaciju na koju se ispravak odnosi i nadnevak njezine objave. Ispravak mora biti objavljen u prvom, a ako stigne prekasno, u drugom izdanju odnosno programskom sadržaju medija nakon primitka ispravka. U vrijeme izborne promidžbe ispravak mora biti objavljen u prvom izdanju odnosno programskom sadržaju medija nakon primitka ispravka. U istom članku navedeno je da se u istom izdanju odnosno programskom sadržaju medija ne može zajedno s ispravkom objaviti komentar tog ispravka ili odgovor na ispravak. Na komentar ispravaka ili odgovora na ispravak primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o pravu na ispravak. Također su nabrojani slučajevi u kojima glavni urednik nije dužan objaviti ispravak. Glavni urednik koji zbog zakonom propisanih razloga neće objaviti ispravak dužan je o tome pisano obavjestiti podnositelja zahtjeva te pri tome navesti razloge neobjavljivanja ispravka.

Člancima 40. i 41. propisana je dužnost nakladnika da čuva zapise svih objavljenih programskih sadržaja najmanje šezdeset (60) dana od njihove objave te za zainteresiranu osobu na njezin trošak osigurati odgovarajuću presliku pojedinog zapisa i to najkasnije u roku od tri (3) dana od primitka pisanog zahtjeva zainteresirane osobe. Također se navodi da nije dozvoljeno umnožavanje niti javno objavljivanje preslika, bez suglasnosti nakladnika osim u okviru sudskog postupka. U slučaju kada nije sačuvan zapis objavljene informacije za koju se traži ispravak smatra se da je informacija za koju se traži ispravak objavljena. Nadalje, ako zainteresirana osoba u roku od osam (8) dana od objave informacije pisano

obavijesti da će zahtijevati objavu ispravka glavni urednik je dužan čuvati presliku informacije na koji se zahtjev za ispravak odnosi sve dok se traženi ispravak ne objavi, odnosno ne dovrši sudski postupak koji se vodi u vezi s objavom sporne informacije.

Člankom 42. uređeno je pitanje objave ispravka koje se može zahtijevati i kada je informacija bila objavljena putem medija koji je prestao djelovati. Podnositelj zahtjeva za ispravak može od ondašnjeg nakladnika odnosno od njegovoga pravnog slijednika zahtijevati da na svoj trošak osigura objavu ispravka u određenom drugom mediju koji je po opsegu i kvaliteti prenošenja sadržaja programa usporediv s prvim.

Člankom 43. je propisano da ako glavni urednik ne objavi ispravak u roku i na način određen zakonom, tražitelj objave ispravke ima pravo podići tužbu protiv glavnoga urednika kod općinskog suda na čijem području se nalazi sjedište odnosno stalno prebivalište nakladnika medija putem kojega je bila objavljena informacija na koju se ispravak odnosi. Tužba se može podnijeti najkasnije u roku trideset (30) dana od proteka roka za objavu ispravka odnosno od dana kada je ispravak bio objavljen na način koji nije bio sukladan Zakonu.

Člankom 44. je propisano da se sudski sporovi o objavi ispravka rješavaju po hitnom postupku, te da se prvo ročište glavne rasprave mora održati u roku od 5 dana od podnošenja tužbe sudu, a tuženik je dužan odgovoriti na tužbu najkasnije na glavnoj raspravi. U pozivu za ročište sud mora upozoriti tužitelja da će se smatrati da je tužba povučena ako ne dođe na prvo ročište, a tuženika da se presuda može donijeti i u njegovoj odsutnosti.

Člankom 45. propisano je da je rasprava o tužbi za objavu ispravka ograničena na raspravljanje i dokazivanje činjenica u pogledu tuženikove dužnosti objave ispravka, te će sud odbiti tužbeni zahtjev ako utvrdi da nije uskraćeno pravo ili interes tužitelja ili je utvrđeno da postoji kakva druga okolnost zbog koje prema zakonu ne postoji obveza objave ispravka. Tuženiku je, kao razlog neobjavlivanja ispravka, dopušteno dokazivati točnost činjenica iz objavljene informacije, osim ako je spornom informacijom povrijeđeno pravo na privatnost, zaštićeno na način utvrđen zakonom ili ako se sporna informacija poziva na činjenice obuhvaćene amnestijom, sudskom rehabilitacijom ili revizijom presude.

Člankom 46. utvrđeno je da se pokretanjem kaznenog postupka radi djela prouzročenog objavom informacije na koju se odnosi ispravak, ne prekida postupak za objavu ispravka.

Člankom 47. propisano je da u slučaju promjene glavnog urednika medija nakon podizanja tužbe na sudu, tužitelj može do kraja glavne rasprave preinačiti tužbeni zahtjev i umjesto prvobitnog tuženika tužiti novoga glavnog urednika. Za takvu promjenu tužbenog zahtjeva nije potrebna privola prvobitnog tuženika niti novoga glavnog urednika.

Članak 48. propisuje da je sud dužan donijeti presudu odmah po zaključenju glavne rasprave, a ovjereni prijepis presude sud dostavlja strankama najkasnije u roku od tri (3) dana od dana donošenja presude. Ako sud prihvati tužbeni zahtjev,

nalaže presudom tuženiku da je dužan objaviti ispravak u roku i na način određen zakonom.

Članak 49. propisuje da protiv presude prvostupanjskog suda stranke mogu u roku od tri (3) dana od dostave presude uložiti žalbu nadležnom županijskom sudu. Nadalje se navodi da se žalba ne uručuje protivnoj stranci na odgovor. Pravovremenu i dopuštenu žalbu prvostupanjski sud dostavlja sa svim spisima županijskom sudu u roku od dva dana od ulaganja žalbe. Županijski sud je dužan odlučiti o žalbi u roku od tri (3) dana od dana primitka žalbe i spisa. Protiv presude županijskog suda dopuštena je revizija.

Člankom 50. propisano je da ovjereni prijepis pravomoćne presude kojom je sud naložio objavu ispravka sud dostavlja odmah glavnom uredniku medija putem kojeg je potrebno objaviti ispravak.

Člankom 51. propisano je da ako se nakon pravomoćnosti presude kojom se nalaže objava ispravka promijeni glavni urednik medija, presudom utvrđena dužnost objavljivanja ispravka prelazi na novog glavnog urednika.

Člancima 52. do 54. propisan je postupak ostvarivanja prava na odgovor u vezi s objavljenom informacijom.

Člankom 52. propisuje se da zainteresirana fizička ili pravna osoba ima pravo od glavnog urednika zahtijevati da besplatno objavi njegov odgovor na objavljenu informaciju, u kojoj je spomenuto njezino ime ili je na neki drugi način s njom u izravnoj vezi. Pod odgovorom se smatra tekst ili poruka istovjetne prirode i duljine objavljenoj informaciji. U odgovoru se navodima pogodnim za dokazivanje poriču u biti ili bitno nadopunjuju navodi o činjenicama i podacima u objavljenoj informaciji.

Člankom 53. nadalje se propisuje da se odgovor mora objaviti bez izmjena ili dopuna izuzev pravopisnih ispravaka. Također se propisuje da glavni urednik ima pravo od autora prije objave zatražiti skraćivanje odgovora, te da glavni urednik može odbiti objavu sadržajno jednakih odgovora nakon što je već jednom isti objavio. Glavni urednik može odbiti objavu odgovora i u slučaju ako se u odgovoru navode očigledno netočni podaci ili tvrdnje i takvi navodi koji su nedvojbeno nepodobni za dokazivanje, a ako su prema mišljenju glavnog urednika samo neki podaci ili tvrdnje netočni ili nepodobni za dokazivanje, glavni urednik ne smije odbiti objavu bez prethodnog poziva podnositelju zahtjeva za odgovor da te podatke i tvrdnje izuzme iz odgovora.

Članak 54. propisuje da se u postupku sudske zaštite u pogledu ostvarivanja prava na odgovor na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona u vezi s postupkom radi ostvarivanja prava na ispravak.

Glava VII. Prekršajne odredbe (članci 55. do 58.)

Člancima 55. do 58. propisane su novčane kazne koje se mogu izreći fizičkim i pravnim osobama u slučaju kršenja odredbi ovoga Zakona.

Glava VIII. Prijelazne i završne odredbe (članci 59. do 66.)

Člankom 59. propisana je supsidijarna primjena ovoga Zakona na programe inozemnih novinskih agencija ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Člankom 60. obvezuju se nkladnici medija da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona usklade svoj rad, poslovanje i opće akte s odredbama ovog Zakona.

Člankom 61. propisuje se da će do utvrđivanja tijela državne uprave nadležnog za poslove javnog informiranja posebnim propisom, nadležnim ministarstvom smatrat će se Ministarstvo kulture.

Članak 62. propisuje dužnost Vijeća za elektroničke medije da u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donese pravila za ostvarivanje prava na ispravak u programima radija i televizije, na način koji odgovara prirodi tih medija sukladno Zakonu.

Člankom 63. uređeno je da Ministarstvo vanjskih poslova vodi upisnik i obavlja sve poslove u svezi s upisom, odnosno brisanjem upisa inozemnih dopisništava, stalnih inozemnih dopisnika i stalnih službenika inozemnih dopisništava, propisanih posebnim zakonom.

Člankom 64. propisano je da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o javnom priopćavanju ("Narodne novine", br. 83/96, 143/98 i 96/01).

Člankom 65. propisuje se da Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana njegove objave u «Narodnim novinama».